

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
z odnoznikiem do domu . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł. 50 gr.
zagranicą 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, swyżczajno gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 286 (8514)

Niedziela, dnia 12 grudnia 1926 r.

Rok XXXIV.

Od dnia 11 grudnia r. b. i dni następnych. — Wielki szlager obecnego sezonu p. t.

„Miłostki Carskiego Huzara“ (Stacyjnyj Smotrytel)

Przepiękny dramat uwiedzonego dziewczęcia w 10-ciu aktach pg. arcydzieła literatury rosyjskiej Aleksandra Puszkina. W rolach głównych czelowi artyści scen rosyjskich: uroczą **Wanda Malinowska** i najgenialniejszy tragik ekranu i sceny **I. Moskwin**. Pełna ekspresji gra — Genjalna reżyserja!!! Zasnuta pomroka lat, przeszłość despotycznej carskiej Rosji... Huianki i orgie gwardyjskich oficerów, ulubieńców cara!... Tragedja zbrukanej miłości dziewczęcej... — Dramat samotnego starca....

Nad program: „Amerykański dziennik filmowy” w 2 aktach. Nad program: Początek seansów o 6, ostatni seans o 9.30, w sob., niedz. i święta o 4, ost. o 9.30.

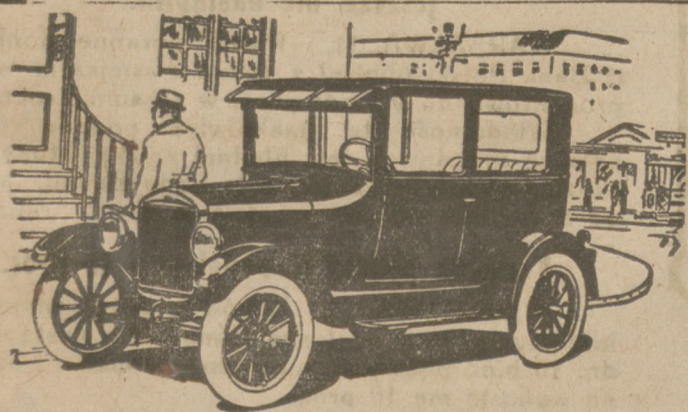
UWAGA!!! — TYLKO 2 DNII!!! — Po cenach znizonych! Będzie wświatlany film p. t.

„NERON“

By dać możność zobaczenia tego potężnego filmu Szanownym bywalcom kina „OAZA” Dyrekcja powyższy film zatrzymała na dzień 11 i 12 grudnia (sobota i niedziela).

Ceny miejsc: łoża 1 zł., I miejsce 70 gr., II i III miejsc 50 gr.

Początek o godzinie 2-iej popołudniu punktualnie

Najwygodniejszym, najtańszym, najszybszym i najtrwalszym na nasze drogi środkiem lokomocji jest lekki samochód osobowy

Ford

mało zużywa benzyny, niepotrzebuje specjalnego szofera, gdyż sam właściciel

może nim z łatwością kierować oraz w razie zepsucia naprawić. Jeżeli się jakaś część złamie lub uszkodzi części zapasowe są do nabycia stale na składzie w każdym mieście w Polsce

Firma E. Sypniewski i S-ka

KALISZ, ul. Wrocławska 41, tel. 220

ma stale na składzie wszystkie części do automobili „FORDA” oraz sprzedaje automobile, demonstruje bezpłatnie i bez obowiązku kupna, najnowsze modele.

1485

Szkoła Rzemiosł przy Stow. Rzem. Żydów w Kaliszu, Al. Józefiny 27,

podaje niniejszem do wiadomości, iż wolnych jest kilka miejsc dla nowowstępujących kandydatów w oddz. ślusarsko-mechanicznym i stolarskim.

Bliższych informacji udziela Kancelarja Szkoły od 8—12 i 3—5 pp. 1573

skiego, a w rok po śmierci twórcy tej umowy. dyr. Głowackiego oświadczył, że umowa była bardzo korzystna dla państwa i konsumentów.

Dochody monopolu zapalczanego w r. b. wzrosły o 70 procent. Jedno tylko w sprawie monopolu zapalczanego jest złe, mianowicie, że umowa nie jest całkowicie wykonana, ale tutaj winę ponosi kampanja zapalczana, paraliżująca kroki wszystkich rządów, które po p. Wł. Grabskim nastąpiły. Samą umowę uważa p. Wł. Grabski za doskonałą pod względem prawnym i finansowym. Gdyby na tych samych zasadach oparto pożyczkę z dzierżawą jednego z pozostałych monopolów, to Polska otrzymałaby za monopol tytoniowy do 273 milionów dolarów, za monopol spirytusowy do 259 milionów dolarów i za monopol solny do 48 milj. dolarów.

Obniżenie stopy w Banku Polskim.

WARSZAWA, 11. Bank Polski z dniem 10 bm. obniżył stopę procentową do 9 i pół w stosunku rocznym.

Ch. D. przeciwko Dmowskiemu i obozowi „Wielkiej Polski“.

KRAKÓW, 11. Zarząd okręgowy Ch. D. na posiedzeniu dnia 7 grudnia, po przeprowadzonej dyskusji, przyjął m. in. następującą uchwałę:

Ogólnikowy program obozu „Wielkiej Polski“, ogłoszony w prasie, nie daje podstawy do uważania go za rozwiązanie tych trudności, które państwo obecnie przechodzi.

Ch. D., mająca do spełnienia specjalne zadanie, wynikające z programu partji chrześcijańsko-społecznej, nie może poprzeć organizacyjnych prac obozu „Wielkiej Polski“.

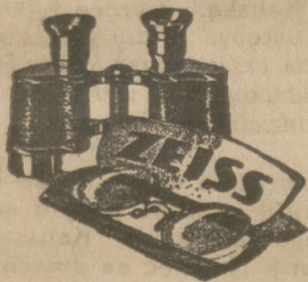
Straszliwy wybuch 5.000 funtów dynamitu.

LONDYN, 11. W miejscowości Carnegs Point w stanie Delaware w Stanach Zjednoczonych eksplodowało 5000 funtów dynamitu. 26 ludzi zabitych, wielu ciężko rannych.

Śmierć szczurom w Łodzi.

ŁÓDŹ, 11. Wczoraj rozklejono na ulicach miasta obwieszczenie wyznaczające na wzór Anglii na dzień 20 grudnia powszechne tępienie szczurów. Wszyscy właściciele nieruchomości obowiązani będą w dniu tym założyć trutki. Za niewykonanie tego rozporządzenia podlegać będą karom 100 zł. lub 3 miesięcy aresztu, względnie obu karom łącznie. Taka masowa walka ze szczurami stosowaną będzie po raz pierwszy w Polsce.

OPTYK

Polecam Szan. Publiczności m. Kalisza i okolic wszelkie artykuły wchodzące w zakres branży optycznej.

Jako specjalność szkła słynnej wszechświatowej fabryki „ZEISS“, zastosowanie których poznałem i wystudjowałem podczas długoletniego pobytu za granicą.

Posiadając wyroby optyczne pierwszorzędnej jakości, dopasowane do twarzy i wzroku, mam nadzieję, iż zadowolnię najwybredniejsze wymagania Szan. Publiczności.

Ceny nader przystępne.

OPTYK „CENTRALNY”
KALISZ, AL. JÓZEFINY 1.

1541

Jeszcze jeden list p. Grabskiego.

WARSZAWA, 11. Były premier p. Wł. Grabski ogłosił list otwarty z powodu sprawozdania komisji zapalczanej sejmu. W liście tym p. Wł. Grabski protestuje przeciwko referatowi komisji, który „oświeca spraw tak jakgdyby rząd dał się przekupić przez grupę obcych finansistów, by działali na niekorzyść Polski” i zarzuca, że gdyby Sejm rezolucje komisji o rewizji umowy przyjął, to mógłoby powstać mniemanie, że sejm uznaje opinie referatu za uzasadnioną.

Tymczasem — jak stwierdza p. Wł. Grabski — wynik dochodzeń sądowych nie jest wcale wiadomy i w stan oskarżenia nikt nie jest postawiony. Nawet nie zażądano od rządu wyjaśnień co do dochodów monopolu.

Dalej p. Wł. Grabski stara się zbić dwie zasadnicze tezy referatu komisji.

Pierwsza z nich to niezgodność umowy z ustawą. Tymczasem, jak pisze p. Wł. Grabski, Sejm już przed jego dymisją zatwierdził umowę. Również co się tyczy ceny zapalczek, to obliczanie ceny w złotych w złocie było wprowadzone do umowy dla obrony interesów skarbu, bo gdyby czynsz dzierżawny nie był obliczony w złotych w złocie, to rząd otrzymałby zaledwie połowę tego, co mu się należało.

Co się tyczy drugiej tezy, że umowa była niekorzystna dla konsumentów, to p. Wł. Grabski przypomina, że rząd w odpowiedzi na zapytanie nac. izby kontroli państwa w trzy kwartały po dyskusji p. Wł. Grab-

Prezydium Kaliskiego Związku Przemysłowców

zaprasza p.p. **Przemysłowców Kaliskich** na zebranie w dn. 12 grudnia r. b., t. j. w niedzielę o godzinie 4-ej p. p. do lokalu Tow. Kred. Miejskiego obok Kościoła OO. Franciszkanów.

Porządek dzienny:

- 1) Sprawa przyjazdu do Kalisza p. Wojewody Łódzkiego;
- 2) Sprawa odszkodowań za straty w 1914-ym roku i
- 3) Wolne wnioski.

1572

J. Radwan. Kaź. Czapski.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Warszawie ogłasza przetarg publiczny na dzierżawę restauracji I/II kl. na stacji Skierniewice z terminem objęcia w dniu 1 stycznia 1927 roku.

Termin składania ofert wyznacza się do dnia 21 grudnia 1926 r. do godziny 12-ej w południe.

Szczegółowe warunki przetargu podane są w „Monitorze” z dn. 26.XI.26 r. Nr. 272 oraz w ogłoszeniach wywieszonych na st. Skierniewice i w Dyrekcji (Aleje Jerozolimskie Nr. 1/3 w Warszawie).

Warszawa, dn. 19 listopada 1926 r.

1561

Z Sejmu.

WARSZAWA, 11. (Tel. wł.). Na wczorajszym posiedzeniu Sejmu komunisty Bejlin przed rozpoczęciem dyskusji złożył nagły wniosek, w którym oświadczył, że gdy przed kilkoma dniami był na wiecu w Poznańskim policja go ściągnęła z trybuny i pobiła do krwi. Wtedy w całym Sejmie powstała ta-

ka wrzawa, że posiedzenie trzeba było przerwać. Po przerwie wznowiono posiedzenie, na którym budżet prowizoryczny na pierwszy kwartał 1927 r., został odesłany do komisji, dekret zaś prasowy wydany na podstawie pełnomocnictw odrzucony w drugim i trzecim czytaniu.

Zbrojny oddział włoskich faszystów wtargnął na terytorium francuskie pod Ventimiglią.

NICEA, 11. Patrole wojsk francuskich skoncentrowanych na pograniczu włoskim, napotkały wczoraj w lasach nieopodal Ventimiglia na terytorium francuskim, grupę uzbrojonych faszystów.

Według wiadomości niektórych pism doszło do walki. Inne informacje twierdzą, że faszyci natychmiast rzucili się do ucieczki, 2-ch faszystów aresztowano.

W Nicei wzrasta z tego powodu ogólne podniecenie. Pisma publikują dzisiaj uspakajające komunikaty, w których twierdzą, że wtargnięcie faszystów nie miało żadnego politycznego podłoża i że miało jedynie cele rabunkowe.

Mord na granicy.

VENTIMILJA, 11. Zamordowano tu dziś na granicy francusko-włoskiej dwu oficerów policji włoskiej.

Po stronie francuskiej zmobilizowano batalion piechoty milicję miejscową i całą straż pograniczną, aby nie dopuścić do przejścia morderców przez granicę.

Dwa pułki włoskie wysłane na granicę francuską.

GENEWA, 11. Nadeszła tu wiadomość z Medjolanu, że władze włoskie wysłały na granicę francuską dwa pułki piechoty i znaczny oddział milicji. Włosi uzasadniają tę wysyłkę zamordowaniem dwóch żandarmów włoskich około Ventimiglia przez włoskich bandytów.

Krwawa katastrofa samochodowa.

PŁOCK, 11. Straszny wypadek samochodowy zdarzył się wczoraj na szosie pod wsią Lipowiec w pobliżu Mławy.

Jadący tamtędy z Mławy autobus, przepełniony z pasażerami, wymijając wozy, które zajmowały cały niemal szerokość szosy, stoczył się do przydrożnego rowu, uderzył z rozpędu o drzewo i wyrzucił się do góry kołami.

Autobusem tym poza kierowcą jechało 15-tu pasażerów, z których dwu tylko wyszło bez szwanku, 12 zaś odniosło rany, z nich 3 ciężkie.

Najciężej ranny jest posterunkowy z Mławy, Kofarski, który uległ piękniciu czaszki. Stan jego jest niemal beznadziejny.

Autobus uległ częściowemu zniszczeniu. Znaczący należy, że przejeżdżający chłopi mijali obojętnie miejsce katastrofy nieczuli na jęki i wzywania pomocy przez ofiary katastrofy.

Dopiero jadący w kierunku Mławy drugi autobus zabrakł rannych. Umieszczono ich w szpitalu powiatowym w Mławie, gdzie pierwszej pomocy udzielił ofiarom dr. Ostaszewski.

Nowy wiceprezes P. D. U. W.

WARSZAWA, 11. Minister skarbu zatwierdził na stanowisko wiceprezesa Polskiej Dyrekcji

Ubezpieczeń Wzajemnych p. dr. Jana Stanisława Łazowskiego, radcę ministerstwa pracy i opieki społecznej, prof. Wyższej Szkoły Handlowej.

P. dr. Łazowski jest wybitnym znawcą spraw

ubezpieczeniowych, wykłada przedmioty ubezpieczeniowe w Wyższej Szkole handlowej, oraz przez szereg lat pracował uprzednio w Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych.

Lepiej z Polską niż z Ligą Narodów.

GDAŃSK, 11. (Tel. wł.) Wczorajsza „Danziger Zeitung” omawiając wynik obrad genewskich stwierdza m. in., że komitet finansowy nie zdecydował, kiedy poleci pożyczkę dla Gdańska.

Omawiając dalej stosunek Polski do Gdańska i naodwrot „Danziger Zeitung” oświadcza: Rezym wzięwszy należy stwierdzić, że będzie lepiej, jeżeli Gdańsk w przyszłości starać się będzie w osobistych i bezpośrednich rokowaniach z Polską dojść do porozumienia, zanim te sprawy rozstrzygać będzie Liga Narodów. Wyjdzie to Gdańskowi napewno na lepsze, aniżeli dotychczas.

Śmierć b. premiera Jugosławii Pasicza.

WARSZAWA, 11. Do ministerjum spraw zagranicznych nadeszła oficjalna wiadomość, że Mikołaj Pasicz, wielokrotny premier królestwa S.H.S., premier serbski w czasie wybuchu wojny światowej, jeden z największych mężów stanu Serbji, umarł w wieku przeszło 80 lat.

Zniżka stopy dyskontowej w Banku Polskim jeszcze nie nastąpiła.

WARSZAWA, 11. Pisma poranne doniosły, iż Bank Polski obniżył z dniem dzisiejszym stopę procentową do 9 i pół proc. w stosunku rocznym.

Wiadomość ta (jakkolwiek podana przez agencję urzędową), jest błędna: zniżka stopy dyskontowej zależy od uchwały Rady Banku, a Rada ta zebrała się dopiero dziś o g. 10 rano.

I wódka podrożeje podobno o 10 proc.

WARSZAWA, 11. Wśród kupców winno-kolonjalnych krąży pogłoska o mającym nastąpić od dn. 10 b.m. podwyższeniu ceny wódek. Podwyżka wynosić ma 10 proc.

Jak się dowiadujemy, podwyżka ma nastąpić istotnie, lecz w terminie późniejszym.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 11. Dolar w obrotach prywatnych 9.

O odszkodowanie Kalisza.

Rząd Polski nie długo kazał nam czekać na odpowiedź, którą Prezydent miasta otrzymał 10 dni temu. Odpowiedź ta była jasna, nie wykretna jak dotychczas. Nie będę powtarzał całej treści pisma Ministra Spraw Zagr., gdyż podana została w swoim czasie przez Gazetę Kaliską. Zwróć tylko uwagę na dwa najważniejsze ustępy: „straty poniesione przez miasto Kalisz są objęte przez wykazy Rządu Polskiego złożone do Komisji Odszkodowań w Paryżu” i „nie mogą być tematem oddzielnych rokowań z Rządem Niemieckim”.

Odpowiedź ta wyraźnie wyjaśnia, że Komisja Odszkodowań w r. 1919 podczas pobytu p. Grabskiego przyjęła „odszkodowanie Kalisza” jako kontrachunek pretensji Niemiec za gmachy w Poznańskim, na Pomorzu i Śląsku i że od tej chwili Kalisz i jego mieszkańcy mają prawo się upominać o odszkodowanie nie u Rządu Niemieckiego lecz od Rządu Polskiego. Tu zwróć uwagę, że przy wypłacie mogą być uwzględnione pretensje wyłącznie tych osób które w r. 1919 były obywatelami polskimi, cudzoziemcy zaś, nawet ci, co w późniejszym czasie zostali obywatelami Polski, z prawa tego korzystać nie mogą. Np. obywatele niemieccy winni się zwrócić wprost do Niemiec, inni zaś za pośrednictwem rządów tych państw których byli lub są jeszcze obywatelami. Również nie podlegają odszkodowaniu pretensje wojenne, a więc za wszelkiego rodzaju rekwizycje i straty pośrednie jak stracone komorne, unieruchomienie warsztatów pracy, wynagrodzenie za wywóz na roboty do Niemiec i t. d.

Niema zatem żadnej kwestji, że odszkodowanie Kaliszowi się należy, jednakże trzeba sobie dobrze wyjaśnić, przedewszystkiem jaką ostatecznie sumę stanowią pretensje Kalisza i jego mieszkańców, oraz w jaki sposób rzecz ta może być zrealizowana.

W memorjale podanym w r. 1919 podług danych Komisji szacunkowych podczas okupacji zarejestrowane straty wynoszą 22,431,008 rb. zł. i 62 kop.; od tego odliczyć należy 225,105 rb. 76 gr. za rekwizycje i dodać 10% strat zarejestrowanych przez Kom. Likw. mecenasa Czapskiego, co wyniesie 24,426,493 rub. 12. Następnie należy z tej sumy odliczyć 20%, na straty osób przepadłych bez wieści, obywateli innych państw i t. d., wtedy otrzymamy przypuszczalnie cyfrę około 20 milionów rubli czyli 53,200,000 złotych w zlocie. Sądzę

Restauracja „EUROPA” Restauracja

Wielki Grudniowy Program!

OLEŚ OLESŁAWSKI Humorysta-Recytator

Stefa Grabowska
tancerka

H. Hełmińska
subretka

Rena Sulmierska
tancerka

Felini KONIUSZYNSKA typy Gorkiego

JAZZ-BANDI

CENY NIEPODWYŻSZONE!

DANCING!

że cyfra ta jest miarodajną i może podlegać tylko lekkim odchyleniom w jedną lub drugą stronę. Potrąceniu również podlegają pożyczki wydane przez Rząd Niemiecki z sumy 4 700 000 marek. Przechodzę do odpowiedzi na drugie pytanie, w jaki sposób zrealizować może Rząd nasze pretensje.

W zasadzie należało by się zapłacić sumę powyższą w walucie efektywnej z % od 1919 roku, gdyż Rząd Polski z obiektów, wykazanych w kontr rachunkach niemieckich korzysta. Lecz o tem mowy być nie może. Zrójnowani Kaliszanie tylo-krotnie wykazali swój patriotyzm i miłość Ojczyzny, że o zadaniu takiego ciosu Skarbowi Polskiemu w chwilach przełomowych jak obecnie mowy być nie może.

O ile mi wiadomo premier Bartel oświadczył, że rozumie ciężkie położenie naszego miasta i że gotów jest corocznie wstawić kilka milionów do Budżetu na odszkodowanie Kaliszian.

Mogą być zatem dwa wyjścia, albo odbierać corocznie od Skarbu kilka milionów i dzielić proporcjonalnie pomiędzy poszkodowanych (procedura trudna do wykonania i bardzo kosztowna), albo idąc za projektem rejenta Bzowskiego rząd wypuszcza odpowiednią ilość obligacji państwowych, oprocentowanych i amortyzacyjnych, fundusz zaś asygnowany przez Skarb obracany byłby na amortyzację i procent. System ten jest prostszy, łatwiejszy do wykonania i dla tego powinniśmy się na nim zatrzymać.

P. Rejent Bzowski proponuje przewalutowanie rubli złotych na złote obiegowe po kursie 250, wypuszczenie obligacji 5%-wych na lat 20. Z tym zdaniem zgodzić się nie mogę, gdyż realizacja odszkodowań była by zbyt krzywdząca i mogła by doprowadzić do zera. — Przewalutowanie winno być na złote w złotych, co przewidziane było jeszcze w roku 1919 przy walucie markowej, o

czem pisał do mnie poseł Radziszewski. Oprocentowanie winno wynosić nie 5% lecz 8%, jak listy Banku Gosp. Kraj. i Rolnego, amortyzacja winna nastąpić w ciągu lat 15 i obligacje nowo wypuszczone zrównane być winny w przywilejach z listami tych obydwóch Banków. Wtedy można będzie liczyć, że obligacje te stanowią będą rzeczywistą wartość, a nie tak jak listy konwersyjne pożyczek wewnętrznych fikcyjną.

Również ważną jest kwestja, w czyich rękach winna się znaleźć realizacja tego doniosłego dla naszego miasta dzieła. Dotychczas akcję prowadził t. zw. Komitet poszkodowanych, powołany na przygodnym wiecu, spełnił on sweo bowiązki dzielnie i wraz z prezydentem doprowadził sprawę do bardzo ważnego stadjum. Komitet ten jednakże nie jest osobą prawną, która by miała prawo konferować z Rządem, o czem nawet premier Bartel na ostatniej konferencji wspomniął. Mnie się zdaje, że do ujęcia tej sprawy w tej chwili jest najodpowiedniejszym Magistrat miasta Kalisza, który do pomocy winien zaprosić delegatów (przypuszczalnie po dwóch), od najwięcej zainteresowanych kategorii poszkodowanych, a więc, właścicieli nieruchomości, przemysłowców, rzemieślników, kupców i lokatorów (tych ostatnich bardzo właściwie reprezentowałby Komitet poszkodowanych). Organizacja ta zajęła by się doprowadzeniem pertraktacji z Rządem do pomyślnego rezultatu, opracowaniem statutu obligacji, wreszcie wypłatą odszkodowań.

Przy samej realizacji przedewszystkiem należy uwzględnić pretensje najbiedniejszych i tych co żadnej zaliczki na odbudowanie nie otrzymali, ostatni powinni je odebrać ci, co nabywając place po spalonych domach, w celach spekulacyjnych za bezcen, nabyli i prawa na odszkodowanie.

JÓZEF RADWAN.

Wywiad z Panem Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej profesorem IGNACYM MOŚCICKIM.

Ze względu na bliskie już zakończenie budowy Chemicznego Instytutu Badawczego na Zoliborzu, którego powstanie, jak wiadomo, w dużej mierze należy zawdzięczać inicjatywie prof. Ignacego Mościckiego, przedstawiciel Polskiej Agencji Publicystycznej zwrócił się do p. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, którego rozwój Instytutu nadal żywo obchodzi, z gorącą prośbą o łaskawe wyrażenie Swej opinii zarówno co do potrzeb i warunków celowej rozbudowy przemysłu chemicznego w Polsce, jak również roli, jaką w zamierzeniach tych odegra Chemiczny Instytut Badawczy.

— Czy rozbudowa przemysłu chemicznego — pytamy Pana Prezydenta, — w kraju tak wybitnie rolniczym, jakim jest Polska, jest rzeczywiście jednym z najważniejszych i najpilniejszych postulatów w rozwoju naszego życia gospodarczego.

— Na pytanie powyższe odpowiedziałbym w sposób negatywny, naturalnie eliminując przemysł organicznie z rolnictwem związany, gdyby nie przeświadczenie, że Polska ze względu na wyjątkowo niepomyślne ukształtowanie swoich granic, jest stale narażona na nacisk i niebezpieczeństwo z zewnątrz idące. Doświadczenie jakie dała nam wojna światowa, wykazuje jasno, że sama obrona militarna kraju nie zabezpiecza jeszcze jego granic i że o odporności danego organizmu państwowego decyduje przynajmniej w równej mierze odpowiednio rozwinięty i celowo zorganizowany przemysł

chemiczny, wytwarzający produkty pierwszej potrzeby w czasie pokoju (nawozy sztuczne, barwki, lekarstwa, sodę elektrolityczną i t.p.) i gwarantujący samowystarczalność gospodarczą podczas wojny.

Ze względu na powyższe muszę stwierdzić, że zozbudowa przemysłu chemicznego, prowadzona w należycie szybkim tempie, winna stać się jednym z naczelných naszych postulatów gospodarczych. Jest rzeczą zrozumiałą, że Rząd, wobec ciężkich zadań, jakie na nim ciąży, nie może spełnić sam tego wielkiego dzieła. Winno przyjąć tu z pomocą społeczeństwo nietylko niosąc poparcie materialne, chociażby okupione dużemi ofiarami, lecz również wytwarzając pośród swoich członków poważną i silną opinię o potrzebie i konieczności podjętego zadania.

— Jakie warunki, zdaniem Pana Prezydenta, są konieczne do urzeczywistnienia rozbudowy naszego przemysłu chemicznego i doprowadzenia go do tego stopnia rozwoju, jaki osiągnęły już państwa ościennie?

— W rozbudowie naszego przemysłu nie możemy iść drogą naturalną, ewolucyjną, jak miało to miejsce u innych narodów. Byłaby to dla nas droga zbyt długa. Musimy ją skrócić, korzystając z doświadczenia zdobytego w krajach Zachodu i, unikając całego szeregu nieodpowiednich prób, stosować środki, szybciej prowadzące do celu.

Posiadanie własnych surowców jest jednym z pierwszych warunków umożliwiających racjonalny rozwój przemysłu. Bliższy przegląd naszych bogactw naturalnych musi wywołać przeświadczenie, że kraj nasz, jak rzadko które z państw Europy, posiada doskonałe podstawy dla rozwoju przemysłu chemicznego.

Każda gospodyni powinna wiedzieć, że zaprawa do podłóg

„JAŚNIEJ SŁOŃCA”

nadaje podłogom, posadzkom i linoleum piękny i długotrwały połysk bez użycia szczonek, zastępuje farbę olejną, farbuje białe podłogi w ciągu jednej godziny na kolory mahoniowy i orzechowy ciemny.

Sprzedaż w składach aptecznych, mydlarniach i składach farb.

1424

Drugim bardzo ważnym, a również dostępnym dla nas czynnikiem jest możliwość korzystania z wzorów zagranicznych i to nie tylko w dziale metod fabrykacji, ale także pod względem organizacji przemysłu. Cała trudność jednak leży w znalezieniu takich podstaw materialnych do naśladownictwa, które pozwoliłyby nam skutecznie konkurować z zagranicą zarówno pod względem organizacji fabrycznej jak i kosztów produkcji.

Trzecim wreszcie warunkiem, zdolnym najbardziej przyspieszyć rozbudowę naszego przemysłu rodzimego, jest stworzenie u nas środowisk i instytucji, poświęconych pracy twórczej. Mam tu na myśli przedewszystkiem taką pracę twórczą, która byłaby w stanie stworzyć nowe metody produkcji, przystosowane do specjalnych polskich warunków i pozwoliłaby nam na współzawodniczenie z zagranicą.

— Czy zadanie to, według Pana Prezydenta, będzie w stanie spełnić powstający obecnie w Warszawie Chemiczny Instytut Badawczy?

— Sądę, że tak, chociaż nie odrazu, lecz w miarę rozwoju, który pozwoli mu całkowicie objąć potrzeby, związane z przemysłem chemicznym. Kształcąc cały szereg fachowców w twórczej pracy technologicznej, Instytut podejmie działalność pionierską w kierunku budowy przemysłu chemicznego w Polsce z punktu widzenia interesów ogólnopaństwowych. Jako zaś jedyny tego rodzaju Instytut Badawczy, musi on na ziemiach polskich zjednoczyć w sobie te wszystkie dziedziny przemysłu chemicznego, które dla całego rozwoju naszego życia gospodarczego mają specjalne znaczenie. Doniosła rola, jaką Chemiczny Instytut Badawczy będzie spełniał w rozbudowie przemysłu polskiego, jest niezaprzeczoną i dlatego fakt bliskiego jego otwarcia winien być przez wszystkich, komu dobro Państwa leży na sercu, witany z radością.

Z Rady Miejskiej.

(Posiedzenie 61, z dn. 9 grudnia 1926 r.)

Jak pilną staje się potrzeba dokonania wyborów uzupełniających do Kaliskiej Rady Miejskiej najlepiej świadczy czwartkowe posiedzenie Rady, na którym, za lada podmuchem „wiatru” z tej lub innej sprawie — sprawy się kolidują. Wystarczy zmo-wa dwóch lub 3 radnych, a nieraz decyzja jednego, aby „języczek u wagi” przechylić w tą lub inną stronę, zależnie od własnego upodobania, choćby to nieraz sprzecznem było z interesami miasta. Tak było i w czwartek — podczas debaty nad wyborem czwartego ławnika Magistratu. Dyskusję prowadzono półtorej godziny (licząc z przerwami) na to, aby po tym czasie dowiedzieć się, że 10 radnych jest contra wyborom ławnika, a 11 za wyborami. Aby i nadal nie dopuścić do wyborów ławnika, 4 radnych z N. P. R. opuszcza salę obrad, stwarza się przez to brak quorum i przewodniczący nolens volens zamyka posiedzenie.

Przeprowadzenie więc wyborów uzupełniających dla skompletowania Rady i tem samem nieuzależnianie biegu spraw miejskich od „widzimi się” radnego tej lub owej partji staje się kwestją wprost palącą.

Po godzinnem oczekiwaniu na radnych prezes Michalski otworzył posiedzenie o godz. 9 m. 10-w. w obecności 19 radnych, 4 członków Magistratu, no i niezwykle licznie zapełnionej „galerji”.

Na wnioszek rad. Chlebosza punkty 5 i 6 porządku dziennego połączono razem.

Nadesłane pismo pracowników Związku Budowlanego w sprawie zapomóg żywnościowych postanowiono rozpatrzyć przy punkcie 3.

Pozatem prezes Michalski komunikuje, że b. radca Rady ubezpieczeniowej P. D. U. W. Józef Radwan nadesłał pismo do Rady Miejskiej w kwestji utrzymania placówki P. D. U. W. w charakterze autonomicznym samorządowym, a nie państwowym, do czego zmierza Rząd. Pismo to przekazano do rozpatrzenia komisji do spraw ogólnych.

Następnie radny Kolański w zastępstwie chwilowo nieobecnego sekretarza, odczytał protokół z poprzedniego posiedzenia, który przyjęto bez poprawek.

Odłożenie budżetu Kalisko-Tureckiej kolejki powiatowej.

Prezydent Szarras referuje krótko sprawę uchwalenia preliminarza budżetowego Kalisko-Tureckiej kolejki powiatowej na 1 kwartał 1927 r. w wysokości jednej czwartej części budżetu zeszłorocznego.

Radny Chlebosz jest przeciwny uchwaleniu prowizorium wobec niefunkcjonowania Rady Nadzorczej kolejki powiatowej.

Prezes Michalski, prezydent Szarras i radny Kalinowski przychylają się do tegoż wniosku, już z tej przyczyny, aby nie być w sprzeczności z poprzednią uchwałą Rady Miejskiej w sprawie kolejki.

Na zasadzie powyższego Rada jednogłośnie uchwaliła odłożyć uchwalenie preliminarza do czasu rozpatrzenia prowizorium przez Radę Nadzorczą, którą przewodniczący winien niezwłocznie zwołać.

W związku z tem, z powodu obłożnej choroby rad. Engelhardta, członka tejże Rady Nadzorczej, jaka zastępcę jego powołano rad. Poradowskiego.

Odprawa robotnikom.

Prezydent Szarras referuje sprawę przyznania dwutygodniowej odprawy robotnikom, zatrudnionym przy robotach miejskich, aby tym sposobem wyrównać minimalne zarobki całego sezonu. Roboty były wydawniejsze niż dawniej, trzy czwarte robotników pracowało akordowo. Odprawa ta dotyczy 300 robotników.

Radny Chlebosz idzie dalej niż Magistrat i proponuje udzielenie tej odprawy w stosunku za 4 tygodnie, co wyniesie około 36000 zł., i to w dwóch ratach, pierwszą przed świętami Bożego Narodzenia, drugą 4 stycznia.

Na zapytanie rad. Kalinowskiego, czy odprawę tę należy uważać za zwolnienie od pracy, prezes Michalski wyjaśnił, że Magistrat ze względów atmosferycznych kontynuować będzie roboty częściowo, część robotników podlegać będzie uprawnieniom korzystania z Funduszu Bezrobocia, część zaś otrzyma zapomogę w towarach: węgiel mąka, kartofle.

Po zamknięciu dyskusji przeszedł jednogłośnie wniosek rad. Chlebosza o przyznanie robotnikom 4-tygodniowej odprawy.

Dla nauczycieli.

Po wyjaśnieniach prezydenta Szarrasa i poparciu wniosku przez rad. Bruśnickiego, Rada uchwaliła wypłacenie dodatku wyrównawczego nauczycielom szkół powszechnych za rok 1926, a mianowicie: dla nauczycieli po 13½ zł., a dla kierowników szkół po 16 zł. — miesięcznie.

No i dla pracowników miejskich też...

Przyszła kolej i na pracowników miejskich, którzy proponuje Magistrat dopłacić stosowny w urzędach państwowych 10% miesięczny dodatek do pensji za listopad i grudzień, oraz 80% jednorazowego dodatku wzamian za niestosowany wskaźnik drożyzniany. Dalej chciał pójść radny Edelsztajn, proponując 13 pensję całą i dodatkową po 10% za 2 miesiące (ale nie ze swojej szkatuły). Wniosek ten naturalnie doznał porażki na całej linii. Projekt Magistratu po krótkiej dyskusji został przez Radę uchwalony, czyli że pracownikom będzie wypłacona 13 pensja. Dotyczy to pracowników magistratu, szpitalu, 2 przytłoków, ochrony, „Złobka”, taboru miejskiego rzeźni i t. d. Zapomoga ta wyniesie 39.000 zł. Pokrycie na to podobno jest, gdyż w roku ubiegłym znaczną nadwyżkę dał dodatek od podatku obrotowego i od... alkoholu, spożytego w Kaliszu. Dobrze się widocznie u nas dzieje!..

Wybory.

Po krótkiej przerwie wybrano jednogłośnie rad. Siemiątyckiego na członka komisji gospodarczej.

Gorzej natomiast się stało z wyborem czwartego ławnika Magistratu.

Pierwszy nabój działowy wypuścił radny Heber, który zwrócił delikatnie uwagę na przepisy Rozporządzenia Wykonawczego w wyborach ławników, które mówią o piśmiennem zgłaszaniu kandydatów przez co najmniej ¼ część radnych.

Skonsternowało to nieco prezydium: poczęto szukać ustawy. Prezydent Szarras lekko do tego się przychylił.

Zarządzono przerwę, w czasie której P. P. S. pisała już na wszelki wypadek „deklarację” ze swoim kandydatem.

Po przerwie pada drugi strzał ze strony rad. Dancygera w postaci propozycji zupełnego odłożenia wyborów ławnika, a to ze względu na mające ukazać się w krótkie nowe przepisy wyborcze do Rad miejskich.

Za wnioskiem tym głosuje 10 radnych (N.P.R. i żydowski radni), contra zaś 11 głosów, czyli wniosek rad. Dancygiera upadł.

Padła trzeci strzał decydujący w postaci opuszczenia sali przez kilku radnych z N. P. R. i druzgocze całą sprawę. Niema quorum (zostało 20,

ODEZWA Polskiego Tow. Czerwonego Krzyża.

Dnia 11 grudnia r. b. od godziny 4 po południu do 10 wieczorem i dnia 12 grudnia r. b. od godziny 12 w południe do 2-ej i od godziny 4-ej po południu do 11 wieczorem, w gościnie użyczonych salach Światlicy 29 pułku Strzelców Kaniowskich, przy ul. Łaziennej, odbędzie się Kiermasz na rzecz Pol. Tow. Czerw. Krzyża.

Na Kiermaszu będą sprzedawane przedmioty po cenach ściśle sklepowych. Sprzedaży podjęły się łaskawie Panie z pośród grona osób z miasta i okolicy. Specjalnie urządzone kioski będą zaopatrzone obficie w przedmioty codziennego i świątecznego użytku, a więc: kryształ, piatery, wina, likiery, pierniki, cukierki, papeterja, perfumerja, a między innymi sławny „Coty”, zabawki dziecinne — wszystko od najprostszyc do najwykwintniejszych gatunków. Specjalny dział zabawek wykonywanych przez więźniów kaliskich, zabawki te już mają ustaloną sławę, nie tylko w kraju, lecz i poza granicami.

Dla łaknących posiłku gorącego — kiosk z parówkami i piwem.

Specjalnie urządzona cukiernia z przednimi słodczykami, herbatą i kawą... Kosze szczęścia. Tombola, na której jest możność wygrania bardzo wielu cennych fantów, np. żywy inwentarz, tak nieodrzutowy w dniach świątecznych — Obóz cygański, gdzie od uroczych cyganek można się będzie dowiedzieć o swej przyszłości. Konkurs piękności Pań i Panów.

Kiosk „imię lalek” i daje możność niejednej Mamusi zaopatrzenia się tanim kosztem w lalkę dla swej pieszczochy.

Pierwszorzędne atrakcje artystyczne i niespodzianki Radio. 2 orkiestry wojskowe. Podając o powyższem do ogólnej wiadomości, Zarząd Pol. Tow. Czerw. Krzyża ma nadzieję, że Szanowne Społeczeństwo miasta Kalisza i Okolicy, przez liczne oowiedzenie kiermaszu i kupno potrzebnych przedmiotów poprze usiłowania Zarządu i tych, którzy podjęli się tej ciężkiej i nie zawsze wdzięcznej pracy.

Praca ta jednakże stokrotnie zostanie wynagrodzoną, jeżeli przyniosłszy zysk materialny, otrze niejedną łzę bliźniego oraz da możność Czerwemu Krzyżowi zakupu wozów sanitarnych.

Kalisz, dnia 7 grudnia 1926 r.

Zarząd i Sekcja Dochodowa
Pol. Tow. Czerw. Krzyża.

OBYWATELE!

Związek strzelecki jako organizacja przysposobienia wojskowego, której zadaniem jest szkolenie i wychowywanie szerokich mas młodych obywateli w kierunku wojskowym, jednocześnie stara się rozwinąć jaknajintensywniejszą działalność między swoimi członkami na polu kulturalno-oświatowym.

Ufni więc w pomoc społeczeństwu, zwracamy się z apelem, abyście, gdy zawitają strzelcy w progach naszych, ofiarowali jakiegokolwiek książki, broszury lub roczniki pism do nowoorganizowanej biblioteki przy oddziale Zw. Strzeleckiego im. Rydza Smięłego.

Strzelcy upoważnieni do zbierania książek będą okazywać P. T. ofiarodawcy upoważnienie wydane przez Zarząd Oddziału Zw. Strzeleckiego im. Rydza Smięłego w Kaliszu.

Z Teatru.

Dzisiaj na deskach Teatru Polskiego ukaże się sławna sztuka J. Dymowa: „Spiewak własnej niedoli”. Obyczajowe ciekawe jej tło przy całym liryzmie nastroju sztuki zapewniają jej w Kaliszu niemniejsze powodzenie, niż to, jakim cieszyła się w innych miastach Polski. Pod reżyserją dyr. M. Konstantynowicza wystąpią w dzisiejszej premierze: pp. Draczeńska, Ogińska, Sławińska i Światłoniówna oraz pp. Golczewski, Konstantynowicz, Krell, Pawłowski, Szletyński i Winawer. „Spiewak” powtórzony będzie jutro wieczorem, zaś jutro po

jednego brakuje) i prezes Michalski wobec tego zamyka posiedzenie o godz. 11 m. 20 wiecz.

Radny Dr. Koszutski pospiesznie dorzuca wnioski, aby na następnym posiedzeniu sprawa wyboru ławnika znalazła się na pierwszym miejscu.

Jak poufnie mówiono, nie było zgody co do kandydata na ławnika. P.P.S. postawiło kandydaturę pewnej osoby, dopiero co przybyłej ze Zduńskiej Woli, a pozostałym chodziło o kandydata z Kalisza, który zna dobrze nasze miasto, jego warunki i stosunki gospodarcze. Może ci i mają rację!..

P. S.

południu na ogólne żądanie powtórzona będzie raz jeszcze arcyzabawna „Pani Prezesowa”.

Przedsprzedaż biletów w Hurtowni Tytułowej W. P. J. Wieczyńskiego, Główny Rynek 13. Sekretarjat wydaje ulgowe bilety ze zniżką 30% dla pp. urzędników i oficerów.

Kalendarzyk teatralny

Dzisiaj, w sobotę, premjera: „Spiewak własnej niedoli”.

Jutro, w niedzielę, po południu: „Pani Prezesowa”.

Jutro, w niedzielę, wieczorem: „Spiewak własnej niedoli”.

KRONIKA

II	SOBOTA
GRUDZIEŃ	Damazego P. W.
	W. słońca g. 7 m. 33. Z. g. 3 m. 25.
	● W. g. 12 m. 9 r. Z. g. 10 m. 37 w.

— Z T-wa Wioślarskiego. Zarząd K. T. W. prosi wszystkich Druhów o łaskawie przybycie do lokalu zimowego w czapkach korporacyjnych w sobotę, dn. 11 b. m. o godz. 2 min. 30 pop. celem oddania ostatniej posługi ś. p. Gustawowi Fibigerowi, długoletniemu członkowi naszego T-wa.

— Kurs Sanitarny Czerwonego Krzyża już się rozpoczął i niewiele miejsc pozostało wolnych dla zapisu słuchaczek.

Bliższe wiadomości udziela Biuro Czerwonego Krzyża w gmachu Starostwa II piętro w godzinach od 10—1. Zarząd

— Baczność cyklisów! Zarząd Towarzystwa Cyklistów prosi swych członków o wzięcie licznego udziału w pogrzebie ś. p. A. Fibigera w sobotę dnia 11 b. m. o godz. 3 po poł.

Członkowie proszeni są o stawienie się w czapkach korporacyjnych o godz. 2.30 po poł. w powyższym dniu przed miejscowym kościołem ewangelickim.

— Ze Związku zawodowego pracowników zatrudnionych w Handlu i Biurowości. Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Zatrudnionych w Handlu i Biurowości w Polsce, Oddział w Kaliszu zwołuje w niedzielę dnia 12-go grudnia r. b. Wiek Masowy do lokalu Klubu Gimnastyczno-Sportowego Wiejska Nr. 14 o godz. 10-ej rano, w sprawie zapomogi dla bezrobotnych.

Przemawiać będzie Członek Zarządu Głównego z Warszawy. Tegoż dnia o godz. 4-ej po poł. w tymże lokalu odbędzie się Walne Zebranie Sprawozdawcze członków Związku.

Na zebraniu nie będą dopuszczeni członkowie zalegający z opłat wkładek na przeciąg 3-ech miesięcy. 1599

— Nadużycia w loterii akademickiej Łódzkiej „Echo Wieczorne” donosi z Warszawy, że pogłoski o nadużyciach w Tygodniu loterii akademickiej sprawdziły się, a mianowicie można było odróżnić wygrane od niewygranych. Gdy skandal stał się głośnym prezydium bratnich pomocy zawiadomiło o nadużyciach warszawski urząd śledczy.

— Wielki popyt na grosze. Mennica warszawska bije dziennie 60 tys. sztuk monet jednogroszowych i 30 tys. sztuk 2 groszowych.

Popyt na te monety jest tak znaczny, że np. Bank Polski zgłasza zapotrzebowanie 5 krotnie większe niż produkcja mennicy

— Nareszcie p. Konserwator zrozumie. W nocy z dnia 9 na 10 grudnia r. b. nieznanne osoby poniszczyły wszystkie ozdoby na pomniku niewoli na placu św. Józefa. Może nareszcie p. Konserwator zrozumie oburzenie Kaliskiego społeczeństwa i każe znieść pomnik hańbiący, który pomimo tysiącznych przekładeń władza ta uważała za „pomnik i historyczny i zabytek sztuki”.

— Wypadek z końmi Mała 8-letnia Helenka córka p. Woźniaka z Rychnowa siedziała na bryczce gdy w tem konie poniosły po wyboistej drodze, skutkiem czego przy przechyleniu się bry-

GUSTAW FIBIGER

współwłaściciel firmy ARNOLD FIBIGER.
Przemysłowiec i obywatel miasta Kalisza

**po krótkich cierpieniach zmarł dnia 8-go grudnia r. b.
przeżywszy lat 45.**

Wyprowadzenie zwłok z kościoła Ewangelickiego na cmentarz miejscowy nastąpi w sobotę, dnia 11 grudnia o godz. 3-iej po południu.

Na smutny ten obrzęd zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych, stroskani w nieutulonym żalu

**Żona z dziećmi,
brat, siostry i rodzina.**

czki Helenka wypadła na ziemię tak nieszczęśliwie iż doznała pęknięcia kości miedniczej.

— **Zatrucie gazem.** Zdzienko Franciszek l. 24, zam. Stawiszynska 19 zatrudniony w młynie Nowaka przyszedłszy zbyt wcześnie do pracy usiadł sobie w motorowni aby poczekać na rozpoczęcie pracy.

Zbytni pośpiech do pracy nie wyszedł mu jednak na zdrowie, gdyż skutkiem wydzielającego się gazu z motoru uległ zaccadzeniu.

— **Przy pracy.** Mikołajczyk Stanisław l. 43 zamieszkały na Rypinku zatrudniony w młynie Reich i Chmielnicki przy maszynie do krojenia drzewa został tak silnie uderzony belką w piersi iż w stanie ciężkim trzeba go było przewieźć do szpitala.

— **Znowu wybijają szyby.** Kijewski Juljusz wł. apteki przy ulicy Kanonickiej № 5, zameldował w policji, że Feliks Jakubowski bez stałego miejsca zamieszkania wybił szybę w aptece.

— **Kradzież.** Natan Szylik zamieszkały przy ulicy Wiejskiej № 6, zameldował o kradzieży biżuterji na 200 złotych.

Z PIŚMIENICTWA.

— „Przegląd Pedagogiczny”. Treść Nr. 37 „Przeglądu Pedagogicznego” jest następująca:

Artykuł wstępny omawia debatę na Komisji Budżetowej Sejmu w sprawie preliminarza Ministerstwa W. R. i O. P., podkreślając ważność tej debaty i poważny ton dyskusji.

Artykuł St. Kwiatkowskiego p. t. „Jedność Szkolnictwa III” omawia wzajemny stosunek różnych stopni szkolnictwa do siebie.

„I” w artykule „Przed Sesją Budżetową. IV. Szkolnictwo średnie ogólnokształcące” poddaje analizie preliminarz budżetowy, dotyczący się szkolnictwa średniego, i podkreśla jego niedostateczność w wielu ważnych pozycjach.

J. K. daje sprawozdanie z debaty Komisji Budżetowej Sejmu w dn. 25 i 26.XI w sprawie preliminarza Ministerstwa W. R. i O. P. i podaje prawie w całości według stenogramu drugie przemówienie p. Wicepremiera, K. Bartla na Komisji Budżetowej w dn. 26 z. m.

Numer kończą: Komunikaty Zarządu Głównego, Porady prawne i inne.

OFIARA.

Bracia Fibigier zamiast wieńca na trumnę ś. p. Gustawa Fibigiera składają 100 zł. na Straż Ogniową.

PODZIĘKOWANIA.

Dowództwo 25 pułku artylerji polowej składa tą drogą Dyrekcji Teatru Polskiego w Kaliszu serdeczne podziękowanie za wystawienie po cenach niższych oraz całemu zespołowi Artystek i Artystów za piękne odegranie sztuki „Dzień bez kłamstwa”, w dniu 4-go grudnia dla żołnierzy pułku.

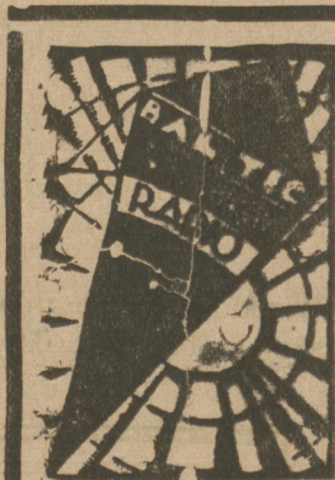
Dowódca pułku
Biernacki
Pułkownik

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Handlowych, Biurowych i Przemysłowych m. st. Warszawy, Oddział w Kaliszu składa tą drogą Dyrekcji Teatru Polskiego oraz zespołowi Artystek i Artystów serdeczne podziękowanie za wystawienie i odegranie sztuki „Pan Naczelnik to ja” na rzecz bezrobotnych członków naszego Związku, zaś społeczeństwu kaliskiemu za tak liczne przybycie i poparcie tej imprezy.

Zarząd.

Zamiast wieńca na grób ś. p. Gustawa Fibigera złożyli 25 zł. na Ewang. Dom Starców P-two Karolstwo Schlösserowie, za którą to ofiarę serdeczne podziękowanie składa

Zarząd.

Wyłączna sprzedaż

**BALTIC
RADIO**

1944
najlepszy sprzęt,
szematy, komplety
do budowy i
gotowe odbiorniki.

M. MAJERAN, Kalisz, Babina 1.

Najtańsze źródło zakupów dla radjo-amatorów

RADIO - MAJERAN KALISZ,

ul. Babina № 1.

1554

RADIO.

Program na niedzielę 12 grudnia r. b.

WARSZAWA (400) 14.15 Pogadanka rolnicza; 15 Koncert z Filharmonji; 17 Pogadanka dla dzieci; 17.30 Koncerty; 20.05 O lotnictwo; 20.30 Koncert; 22 Prassa.

BERLIN (483,9) 9 Nabożeństwo; 11.30 Orkiestra wojskowa; 16.30 Koncert Etté; 21 Kabaret; 22.30 Tańce.

WROCLAW (322,6) 8.30 i 11 Nabożeństwo; 12 Recital fortepianowy Felicji Posner; 16 Koncert; 20.30 Wieczór Wagnera; 23 Tańce.

GDAŃSK (272,7) 20 Koncert.

FRANKFURT n/M. (428,6) 8.30 Nabożeństwo; 12.30, 16.30 Koncerty; 19 „Golem” op. d'Alberta.

HAMBURG (394,7) 9.15 Nabożeństwo; 13.05, 13.45 Koncerty; 20 Kabaret.

KÖNIGSWURSTENHAUSEN (1300) 9, 11.30, 16.30 i 20 Transpozycja z Berlina.

LIPSK (357,1) 8.30 Organy; 12, 16.30 Koncerty; 20 Operetki jednoaktowe.

MONACHJUM (535,7) 11 Dzwony; 12 Oratorium Bacha; 16 i 20.15 Koncerty.

STUTGARD (379,7) 11.30 i 20 Koncerty.

BRATISLAVIA (300) 10, 17.45, 19.30 Koncerty.

MEDJOLAN (318,8) 16.30 i 20.45 Koncerty; 22.30 Jazz-band.

KOPENHAGA (337) 10 Nabożeństwo; 15, 16.10, 20 i 21.30 Koncerty.

PRAGA (348,9) 11, 17 i 18 Koncerty.

OSLO (370,4) 11 Nabożeństwo, 18, 20, 21 Koncerty.

RZYM (425) 10.30 Muzyka kościelna, 17 Jazz-band, 21 Opera.

BERN (411) 15.30, 16, 20, 22.05 Koncerty.

STOKHOLM (416) 11 Nabożeństwo, 16 i 19.15 Koncerty.

BRNO (441,2) 10 i 20 Koncerty.

ZURYCH (500) 11, 16.30, 20 Koncerty.

BRUKSELLA (265,5) 21.30 Koncert.

WIEDEŃ (517,2 i 588,2) 10, 11, 16, 18.10 Koncerty,

19.45 „Dama w gronostajach” operetka Gilberta.

BUDAPESZT (555,8) 16, 20.45 Koncerty.

LONDYN — DAVENTRY (361,4—1600) 16.30 Orkiestra wojskowa, 21 Dzwony, 22.15 Wieczór Mozarta, 23.25 Opera.

KINO - APARATY

różnych systemów

1594

Z. Kalinowski. WARSZAWA, Nowy-Świat 70. - Chmielna 48.

TANI OPAL

GOTUJ GAZEM.

Sporządzenie obiadu na 4 osoby z 4 dań kosztuje na oszczędnościowej kuchence gazowej 10 groszy, natomiast na kuchni węglowej 40 groszy. — — — — —

OGRZEWAJ KOKSEM.

Koks gazowy spala się doskonale w każdym piecu bez dymu z oszczędnością 50%.

Kosztorysy, wskazówki oszczędnego i praktycznego obchodzenia się z gazem udziela bezpłatnie

ZARZĄD GAZOWNI

ul. Majkowska.

1596

Okazyjnie tanio!

do **DYNAMO** o sile 12 i pół kilowatów na od 115 do 150 Volt wraz z opornicą, także

tablica rozdzielcza, płyty akumulatorowe, kwas do akumulatorów, oraz stoję.

MOTOR 25 konny Diesel na ropę naftową

Wiadomość w Administracji „Gazety Kaliskiej“.

Miód czysto pszczelny

pod gwarancją, w blaszankach Brutto 5 kg. zł. 15. —
10 „ zł. 28. —

wraz z opakowaniem i opłatą pocztową wysyła za zaliczką

Firma Löwensohn i Waltuch, TARNOPOL, ul. RUSKA 37.B.

1571

Do wynajęcia w Szczypiornie

Od każdego czasu, na mieszkanie stałe lub letnie miesiące, — — —

2 LOKALE PO 3 POKOJE Z KUCHNIĄ

i służbowym, z meblami lub bez w domu murowanym. Do każdego lokalu ogródek. ::

WIADOMOŚĆ: Plac Św. Józefa dom STARKA p. Kaupowicz od 9 — 10 rano. 1535.

„NOWE ŻYCIE“

PISMO POLITYCZNE, SPOŁECZNE I
:: KULTURALNO - OŚWIATOWE. ::
— Wychodzi 3 razy tygodniowo. —

Prenumerata: rocznie 25 zł., półrocznie 13 zł., kwartalnie 6.50. - Numer konta czekowego w PKO. 80.021.

Adres: GRODNO, pl. Batoiego 8.

1562

CHOROBY PŁUC

Gruźlica płuc jest nieuleczalną chorobą corocznie bowiem, nie robiąc różnicy dla wieku, płci, stanu i narodowości, kosi miliony ludzi. Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitu, uporczywego kaszlu itp. stosują lekarze „Balsam Thiocolan Age“, który ułatwiając wydzielenie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego, oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Używa się za poradą lekarza.

Sprzedają większe apteki. 1341

Przyjmę posadę kasjera lub buchaltera

w solidnej firmie i złożę

zł. 10.000.

jako kaucję, ewentualnie przystąpię do spółki w rentownym przedsiębiorstwie.

Oferty pod „WSPÓLPRACA“ do Adm. „Gazety Kaliskiej“. 1598

Sprzedam elegancki, stylowy SALONIK

Wiadomość w Redakcji. 1591

Kilka warsztatów stolarskich

kupi

fabryka fortepianów

Braci K. i A. Fibiger

Polska 16.

1588

Do wynajęcia

mieszkanie dla rzeźnika: pokój z kuchnią, warsztat i stajnia.

Wiadomość: ul. Turecka 13 II piętro u gospodarza. 1580

Zginął bilet wojskowy

wydany w Kutnie przez P.K.U., na imię Edwarda Szymańskiego, rocznik 1886. 1581

DO WYNAJĘCIA sala fabryczna

1450 × 1350

wiadomość na miejscu, ulica Kościuszki № 18, także sprzedam PSA (wilczyos). 1563

Fortepian

krótki, czarny sprzedam tanio, także ŁÓŻKA z materacami, SZAFKA i nocne STOLIKI.

Wiadomość: ul. Kościuszkowska № 11, m. 6. 1597

Na Gwiazdkę!

Okazyjnie nowy samochodzik dziecienny za połowę ceny.

Ul. Wrocławska № 36. Wypożyczalnia rowerów. 1660

Do sprzedania

ręczna winda

o sile do 3 ctn.

Wiadomość w Administracji „Gazety Kaliskiej“.

SKŁAD MATERJAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ“

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiejskiej i krajowej w ozdobnych pudełkach od 3 zł. i kopertach 10 × 10 — od 1 zł.

Pióra wieczne. Bilety wizytowe. Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Penkala, teczki do papierów, notesy. Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne.

Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 gr. szt. Albumy do pocztówek, fotografii i poezji. Akwarele, kredki w pudełkach, na sztuki. Książki handlowe do buchalterji podwójnej i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich, galerja drezdeńska, salon paryski, oryginalne egipskie i francuskie.